

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๓/๒๕๕๐ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสันติ รุ่งเสรีชัย ผู้ถูกร้อง

รธน. มาตรา ๓๐๐

พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๙) มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓
และมาตรา ๓๔

ประกาศ คปค. ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ข้อ ๓

ในระหว่างการพิจารณาคำร้องนี้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมาตรา ๓๐๐ ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ และบรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไป คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๙) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปีมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) โดยมาตรา ๓๔ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จงใจไม่ยื่นบัญชีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพ้นจากตำแหน่งและห้ามผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ต่อมามีการประกาศคณะปฏิรูป การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ข้อ ๓ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จงใจไม่ยื่นบัญชีภายใน ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ดำเนินการกับผู้นั้นตามมาตรา ๓๔ หลักการสำคัญของมาตรา ๓๒ และ มาตรา ๓๓ คือการสร้างระบบป้องกันการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้รัดกุมและเกิดประสิทธิผล ในการตรวจสอบ มาตรา ๓๓ จึงกำหนดกรอบเวลาให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีทรัพย์สินและ หนี้สิน และเอกสารประกอบ ๓ ครั้ง เมื่อเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาเป็น ระยะเวลาหนึ่งปี การที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๔ (๙) อ้างความไม่รู้จักกฎหมาย หรือไม่ได้ศึกษารายละเอียดของหนังสือเตือนจากผู้ร้องว่าตนเองยังขาดส่งเอกสารใดและต่อมาได้ทำหนังสือหาย เพื่อปิดความรับผิดชอบจึงฟังไม่ขึ้น

คดีนี้ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาเป็นเวลาหนึ่งปี โดยมีได้แจ้ง เหตุขัดข้องให้ผู้ร้องทราบ ฟังได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาเป็นเวลาหนึ่งปี และ ต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ข้อ ๓

ย่อโดย นางสาวกนวรรณ พรประสิทธิ์
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ

นางสาวณิชภา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

หมายเหตุ

- คำวินิจฉัยคณะกรรมการรัฐธรรมนูญที่ ๖/๒๕๕๐ และที่ ๗/๒๕๕๐ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒/๒๕๕๐ , ที่ ๑๔/๒๕๕๐ ,ที่ ๒๐/๒๕๕๐ ที่ ๒๑/๒๕๕๐ ,ที่ ๒๔/๒๕๕๐ , ที่ ๒๕/๒๕๕๐ และที่ ๒๖/๒๕๕๐ วินิจฉัยทำนองเดียวกัน